

Kattaqo'rg'on davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti
4-bosqich Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalariga 8-semestr uchun
« Boshlang'ich ta'lim ona tili darsliklari ustida ishlash » fanidan yakuniy nazorat savollari
Imtihon shakli: yozma-og'zaki

Mavzu raqami	1-QISM "OSON SAVOLLAR" deb nomlanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo'ladi	2-QISM "ODDIY SAVOLLAR" deb nomlanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo'ladi	3-QISM "MURAKKAB SAVOLLAR" deb nomlanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo'ladi	4-QISM "MURAKKAB SAVOLLAR 2" deb nomlanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmatlar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo'ladi	5-QISM "QIYIN SAVOLLAR" deb nomlanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to'liq anglashga yo'naltiradigan savollardan iborat bo'ladi
1	1-sinf ona tili darsligida fonetika bo'limi o'qitilishida asosiy e'tibor nimaga qaratiladi?	Talaffuz mashqlari ustida ishlash tizimini takomillashtirishda audio vositalarning o'rni	Bosh harflar imlosini o'rgatishda "diktant" turlarining samaradorligini baholang.	3-sinf darsligida gap bo'laklarini o'rganishda "so'z birikmasi"ni qanday ajratib ko'rsatish mumkin?	Nima uchun boshlang'ich sinf ona tili darsliklari "savod o'rgatish"dan "kompetensiyani shakllantirish"ga o'zgartirildi?
1	Oksilografik o'quv topshiriqlari deganda nimani tushunasiz?	1-sinfda fonetika o'qitilishining savod o'rgatish bilan bog'liqligini tushuntiring.	1-sinf va 2-sinf darsliklaridagi fonetik topshiriqlarni o'zaro solishtiring.	1-sinf o'quvchisi "b" va "p" tovushlarini talaffuzda adashtirsa, qanday amaliy mashq tavsiya qilasz?.....	1-sinf darsligidagi fonetika o'qitilishi bola nutqining estetikasi va ravonligiga qanday ta'sir qiladi?
2	2-sinf darsligining 3- va 4-qismlarida mavzular qanday mantiqiy ketma-ketlikda joylashgan?	Talaffuz mashqlarida artikulyatsiya a'zolarining roli qanday?	Oksilografik topshiriqlarning murakkablashib borish tizimini baholang.	Oksilografik topshiriqlarni bajarishda o'quvchining charchab qolmasligi uchun darslikda qanday metodik "tanaffuslar" ko'zda tutilgan?	Grafik topshiriqlar (oksilografiya) faqat yozuvni o'rgatidimi yoki intellektni ham rivojlantiradimi?
2	Savod o'rgatish davrida talaffuz mashqlarining asosiy maqsadi nima?	Oksilografik topshiriqlar o'quvchining qo'l mushaklarini yozuvga qanday tayyorlaydi?	Talaffuz mashqlarining nutq madaniyati shakllanishidagi ahamiyatini asoslang.	Bosh harflar imlosini o'rgatishda "ismlar xazinasini" deb nomlangan didaktik o'yinni qanday tashkil etish mumkin?	"Bosh harf — hurmat va tartib belgisi" g'oyasini dars jarayonida qanday falsafiy asoslash mumkin?
3	1-sinfda "Kim?" so'rog'i qaysi turdagi so'zlarga beriladi?	Bosh harflar imlosini o'rgatishda o'quvchilarga qanday qoida beriladi?	Bosh harflar imlosini o'rgatishda qaysi sinfda eng katta baza beriladi?	Sanoq va tartib sonlarni sinf xonasidagi buyumlar (parta, kitob, o'quvchi) misolida tushuntirish loyihasini tuzing.	Sanoq, miqdor va tartib sonlar orqali dunyoni o'lchash ko'nikmasining inson hayotidagi o'rni.
3	"Nima?" so'rog'i qanday so'zlarni aniqlash uchun ishlatiladi?	Sanoq, miqdor va tartib sonlarni taqqoslash orqali tushuntirish metodikasi.	Sanoq, miqdor va tartib sonlar mavzusining matematika fani bilan integratsiyasi.	Shaxs-narsa nomi, belgisi va harakatini bildirgan so'zlarni guruhlash uchun "Sehrii savatchalar" metodini tushuntiring.	Shaxs-narsa nomi, belgisi va harakatini bildirgan so'zlarning dunyo manzarasi (til olami) bilan bog'liqligi.
4	Sanoq sonlar nimani bildiradi?	Shaxs-narsa nomi, belgisi va harakatini bildirgan so'zlarni guruhlash usulini tahlil qiling.	So'z turkumlarini (shaxs-narsa, belgi, harakat) o'qitishda amaliyot va nazariya nisbati.	2-sinf darsligidagi matn asosida o'quvchilarda "savol berish ko'nikmasi"ni shakllantiruvchi topshiriq namunasini yozing.	2-sinf 1-kitobidagi matnlarning tarbiyaviy kuchi o'quvchi xulq-atvoriga qanday ta'sir qilishi kerak?
4	Gapning bosh bo'laklarini sanang.	2-sinf 1-kitobidagi matnlar ustida ishlashda lug'at ishining ahamiyati nimada?	2-sinf 1-kitobidagi matnlar bilan ishlash metodikasining kamchiliklarini ko'rsating.	Matn bilan ishlashda "Insert" (V-plus-minus-?) metodini 2-sinf o'quvchisi uchun qanday soddalashtirish mumkin?	Kompetensiyaviy yondashuv — bu bilimni saqlashni yoki bilimdan hayotda foydalanishmi?
5	Ega nima?	Kompetensiyaviy yondashuvda o'quvchi bilimni qayerda qo'llay olishi kerak?	Kompetensiyaviy yondashuv asosida "Tutuq belgisi"ni o'qitish mexanizmini yarating.	Tutuq belgisi bor so'zlarni (masalan: <i>a'lo, ma'no, va'da</i>) to'g'ri yozish bo'yicha "Xotira diktanti"ni o'tkazish tartibi.	Tutuq belgisi va bo'g'in mavzulari tilning "musiqaviyligi" (ritm) bilan qanday bog'liq?
5	Kesim qaysi so'roqlarga javob bo'ladi?	Tutuq belgisi unli tovushdan keyin kelsa, talaffuzda qanday o'zgarish bo'ladi?	Bo'g'in va so'z ma'nosi mavzularining mantiqiy bog'liqligini isbotlang.	Bo'g'in ko'chirish qoidalarini o'rgatishda "Adashgan bo'g'inlar" o'yinidan qanday foydalaniladi?	So'zning ma'nosini anglash — bu shaxsning ma'naviy olamini boyitish vositasimi?
6	So'zning asosi deganda nimani tushunasiz?	So'zning ma'nolarini (o'z va ko'chma) 2-sinf o'quvchisiga qanday soddalashtirish mumkin?	2-sinf 3- va 4-qismlaridagi mavzular ketma-ketligini tahlil qiling.	2-sinf darsligidagi "So'zning ma'nosi" mavzusida rasm va so'z muvofiqligini aniqlash mashqini tuzing.....	2-sinf darsligidagi mavzular ketma-ketligi o'quvchining mantiqiy tafakkurini rivojlantirishga qanchalik xizmat qiladi?
6	Qo'shimcha so'zning qaysi qismida keladi?	Sanoq sonlar va miqdor sonlar o'rtasidagi nozik farqni metodik jihatdan oching.	Talaffuz mashqlari ustida ishlash tizimini takomillashtirish uchun qanday yangilik kiritish mumkin?	Kompetensiyaviy yondashuv asosida o'quvchiga do'konda xarid qilish jarayonidagi "sonlar"ning ahamiyatini tushuntiruvchi vaziyat yarating.	Talaffuz mashqlari tizimini takomillashtirish — milliy tilning sofligini saqlash usulidir. Fikrni asoslang.
7	3-sinf 3-qismida qaysi mustaqil so'z turkumlari o'rgatiladi?	Sanoq sonlar va miqdor sonlar o'rtasidagi nozik farqni metodik jihatdan oching.	3-sinf 1-2-qismlaridagi "Gap bo'laklari" mavzusining metodik asoslarini tahlil qiling.	3-sinf darsligida "Gap bo'laklari"ni tahlil qilish uchun "Gap daraxti" sxemasini qanday qo'llash mumkin?	3-sinf darsligidagi "Gap bo'laklari" mavzusini "jamiyatdagi rollar" (ega - rahbar, kesim - amal) bilan qiyoslang.
7	Ot turkumi nimani bildiradi?	1. 3-sinf darsligida gap bo'laklarini o'rgatishning metodik asoslarini izohlang.	Asos va qo'shimchalar imlosini o'rgatishda o'quvchilar ko'proq qaysi holatda xato qiladi?	Asos va qo'shimcha mavzusida o'quvchi so'z o'zagini noto'g'ri topsa (masalan: <i>toshloq</i> so'zida <i>tosh</i> o'rniga <i>toshlo</i>), o'qituvchi qanday yo'l tutishi kerak?	Asos va qo'shimcha mavzusi o'quvchida "tizimlilik" va "tadbirkorlik" ko'nikmasini qanday shakllantiradi?
8	Sifat so'z turkumi qaysi so'roqlarga javob bo'ladi?	2. Asos va qo'shimchalar imlosini o'rgatishda so'z yasovchi va shakl yasovchi farqi qanday ko'rsatiladi?	3-sinf 3-qismida mustaqil so'z turkumlarining qamrab olinishi darajasini baholang.	3-sinf 3-qismidagi mustaqil so'z turkumlarini takrorlash uchun "Kim ko'p so'z topadi?" musobaqasini tashkil etish.	Mustaqil so'z turkumlarini o'rganish orqali o'quvchi dunyoni qanday "tasvirlashni" o'rganadi?
8	Son so'z turkumiga bitta misol keltiring.	3 3-sinf 3-qismida mustaqil so'z turkumlari qamrab olinishining tizimlilikini tushuntiring.	Fonetika o'qitilishida milliy o'quv dasturining darslikdagi aksi.	15. Talaffuz mashqlari ustida ishlashda "Diksiya va ohang"ni tekshirish uchun o'quvchi nutqini telefonga yozib eshittirish metodikasining foydasi.	Nima uchun zamonaviy darsliklarda o'quvchi "obyekt"dan "subyekt"ga (faol ishtirokchiga) aylandi?
9	Fe'l so'z turkumi nimani bildiradi?	Fonetik eshitish qobiliyatini rivojlantirish uchun qanday o'yinlardan foydalanish mumkin?	Grafik topshiriqlarning 1-sinf o'quvchisi psixologiyasiga ta'sirini baholang.	2-sinf 1-kitobidagi matnni "ijodiy davom ettirish" uchun 3 ta yo'naltiruvchi savol tuzing.	1-sinf ona tili darsligining muqovasidan boshlab oxirgi sahifasigacha bo'lgan metodik "rub"ni qanday ifodalaysiz?
9	Unli va undosh tovushlarning farqi nimada?	Grafik ko'nikmalarini shakllantirishda "qalamni to'g'ri ushlash" qoidasining ahamiyati.	Bosh harflar imlosida joy nomlarini o'rgatishda xaritada foydalanish samaradorligi.	O'quvchilarda "miqdor" tushunchasini shakllantirishda o'lchov birliklari (kg, metr) bilan bog'liq amaliy topshiriq.	Grafik topshiriqlar va mayda motorikaning miya faoliyati bilan bog'liqligi haqida metodik xulosa yozing.
10	Bo'g'in ko'chirishning eng sodd qoidasi nima?	Miqdor sonlarni narsalarni sanash orqali o'rgatishning afzalligi nimada?	Sanoq va tartib sonlarni hayotiy vaziyatlarda qo'llashga doir loyiha ishi tuzing.	Shaxs-narsa nomi bildirgan so'zlar istirokida "Mening xonam" mavzusida kichik hikoya tuzish mashqi.	Bosh harflar imlosini o'qitish — bu o'quvchida vatanparvarlikni (joy nomlari misolida) shakllantirish vositasimi?

10	. 1-sinfda harf elementlarini chizish qanday topshiriqqa kiradi? . Matn nima?	. Narsaning belgisini (rang, shakl, hajm) rasm asosida tushuntirish metodikasi.	Shaxs-narsa nomi bildirgan so'zlarning semantik maydonini tushuntirish.	. 1-sinf darsligida grafik topshiriqlarni qum ustida yoki havoda chizish orqali o'rgatish samaradorligini tushuntirish.	. Sanoq va miqdor sonlar darslarida "tejamkorlik" tarbiyasini qanday singdirish mumkin?
11	. Matnning sarlavhasi nima uchun xizmat qiladi?	Harakatni bildirgan so'zlarni (fe'llarni) zamonlar bilan bog'lash (amaliy).	. 2-sinfda matn bilan ishlash metodikasini takomillashtirish bo'yicha 3 ta taklif bering.	20. 2-sinf 3-4-qismlaridagi mavzular ketma-ketligini "bilimlar zanjiri" shaklida tasvirlab bering.	. Shaxs-narsa nomi so'zlarini o'qitishda "inson qadri" tushunchasini qanday yoritish mumkin?
11	Gapning oxiriga qaysi tinish belgilari qo'yiladi?	2-sinfda matn mazmuni bo'yicha savollar tuzish malakasini qanday rivojlantirish kerak?	Tutuq belgisi mavzusini o'rgatishda "kompetensiya" deganda aynan nima nazarda tutiladi?	Gapning bosh bo'laklarini (ega va kesim) harakatli o'yinlar orqali qanday ajratish mumkin?	. 2-sinf matnlari orqali "ekologik madaniyat"ni shakllantirish imkoniyatlari.
1	Lug'at boyligi nima?	. Bo'g'in ko'chirishning qiyin holatlarini (masalan, qo'shaloq undoshlar) o'rgatish usuli.	Bo'g'inlarga ajratishda morfologik va fonetik tamoyilning to'qnashuvi.	. 3-sinf darsligidagi qo'shimchalar imlosini o'rganishda "Imlo lug'ati bilan do'stlash" mashqini o'tkazish.	. Kompetensiyaviy yondashuv — o'qituvchidan qanday ijodiy o'zgarishni talab qiladi?
1	Sinonim so'zlar nima?	. Bo'g'in ko'chirishning qiyin holatlarini (masalan, qo'shaloq undoshlar) o'rgatish usuli.	. So'z ma'nolarini o'rganishda izohli lug'atlar bilan ishlash metodikasi.	. Matnni qismlarga bo'lishda har bir qismga sarlavha tanlashning 3 ta oltin qoidasini aytish.	Tutuq belgisi mavzusi orqali o'quvchini "aniqlik" va "diqqat"ga o'rgatish mumkinmi?
2	. Antonim so'zlar qanday bo'ladi?	. Ot turkumida egalik va kelishik tushunchalarini boshlang'ich darajada berish.	. 2-sinf darsligining so'nggi qismlarida berilgan talaffuz mashqlarining murakkabligi.	Tutuq belgisi va bo'g'in mavzusini birlashtirgan "Topishmoqli so'zlar" o'yinini yaratish.....	Bo'g'in mavzusi — tilning matematik aniqligi namunasi sifatida.
2	Omonim so'zlarga misol aytish.	. 1-sinf o'quvchisida nutqiy kompetensiyani shakllantirishda rasmiy topshiriqlar roli.	. 3-sinf darsligida "Asos va qo'shimcha" mavzusining ilmiylik darajasi.	. 1-sinf o'quvchilariga "Harakat" so'zlarini sport mashqlari bilan bog'lab o'rgatishning afzalligi	. 2-sinf darsligida so'z ma'nolarini o'rganish — o'quvchi lug'at boyligini "investitsiya"ga qiyoslang.
2	Talaffuz mashqi nutqning qaysi tomonini rivojlantiradi?	. Bosh harflar imlosini o'yin orqali (masalan, "Ism-shahar") o'rgatishning foydasi.	Gap bo'laklarini o'rgatishda so'roqlar tizimining mantiqiy izchilligi.	. 2-sinf 2-kitobida berilgan so'z ma'nolarini o'rganishda "Sinonimlar poygasi"ni tashkil etish.	3-sinf 3-qism mavzulari o'quvchini "mustaqil fikrlovchi" shaxs qilib yetishtirishda qanchalik